

Liz Fenwick

*Een vreemdeling
in Cornwall*

Inleiding

Toen een zeilboot in de monding van Frenchman's Creek overstag ging, verloor hij de wind uit de zeilen en droeg het inkomend getij de logger, badend in de late middagzon, verder. Jaunty kneep haar ogen tot spleetjes, maar het hielp niet. Het tafereel wilde geen kleur meer krijgen. De wereld was grijs geworden, als je grijs een kleur kunt noemen. Dat moest wel, want alles bestond opeens uit verschillende schakeringen licht en schaduw. Haar brein en haar ogen ontvingen dezelfde prikkels als eerst, alleen ging er nu onderweg iets verloren.

Het zeil leek donker, dus ze wist dat het niet wit was. Misschien was het wel vuurrood. Ze deed haar ogen dicht en hield het beeld voor ogen, als een verbleekte zwart-witfoto. De lijnen van de boot waren zo bekend – maar het kon de *Jezebel* niet zijn. Ze voelde een steek van pijn in haar hart, alsof er iets werd opengebrosen dat was weggestopt en bijna vergeten. Het was veel te lang geleden en Jaunty wist niet eens of haar herinneringen wel klopten. Wat zou het een zegen zijn geweest als ze haar geheugen was kwijtgeraakt toen ze was gevallen en haar hoofd had gestoten, in plaats van het vermogen om kleuren te zien.

Haar borst verkrampde. Ze hoestte en het gevoel trok weg. Ze keek naar het terras waar de bijen nerveus van de ene lavendelbloem naar de andere vlogen en haar eraan herinnerden dat ze niet veel tijd had. Ze ging aan haar bureau zitten, pakte een pen en begon te schrij-

ven. Haar hand beefde. Verdwenen waren de ronde vormen van haar letters. Ze maakten plaats voor grillige en puntige lijnen die er niet hoorden te zijn.

Het is tijd om de waarheid te vertellen. Jarenlang is de leugen alles geweest en bestond de waarheid slechts in mijn gedachten. Maar nu het einde nabij is, moet ik alles vertellen, voordat het te laat is en de waarheid, zoals die is, samen met mij zal sterven.

Aan de overkant van de straat en drie verdiepingen lager, liep een rij schooluniformen en rugzakken langs de hekken van het kerkhof. Nog steeds, veertien jaar nadat Gabe voor het laatst een schooluniform had gedragen, herinnerde ze zich het schuren van de wollen stof van haar kilt langs haar benen en de manier waarop de riemen van haar tas in haar schouders sneden. Ze hield de telefoon bij haar oor en hij ging weer over. Haar grootmoeder, Jaunty Blythe, had er minimaal zes keer overgaan voor nodig om de tafel te bereiken waarop het bakelieten toestel stond. Jaunty was vast niet ver weg, maar ze was de laatste tijd zo broos geworden dat het al een hele toer voor haar was om op te staan uit haar stoel bij het grote raam met het weidse uitzicht.

Bij de vijfde keer draaide Gabe zich om naar de verhuisdozen die om haar heen stonden. Morgen kwamen de verhuizers – met een hijskraan om haar piano uit het raam te krijgen. Hoeveel jaar geleden hadden ze het omgekeerde gedaan? Vier jaar? De tijd vliegt wanneer je even niet oplet.

‘Manaccan 325.’

‘Hallo, Jaunty.’ Gabe glimlachte. Zo nam niemand de telefoon meer op. Het sloeg nergens op en was eigenlijk niet zo netjes. Maar het zette wel telefonische verkopers op het verkeerde been, als zij de telefoon lang genoeg lieten overgaan voor Jaunty om op te nemen. Gabe wist zeker dat haar grootmoeder plezier had in hun verwarring.

En wanneer het de glazenier was die belde over het vervangen van ruiten of serres, wat Jaunty niet wilde en zich niet kon veroorloven, ging ze onmiddellijk over in vloeiend Frans, Duits of Italiaans. Ze had Gabe nooit uitgelegd hoe ze zoveel talen zo vloeiend had leren spreken. Ze zei altijd: ‘Ik had er gevoel voor, lieverd.’

‘Gabriella, wat leuk dat je belt.’

Gabe hoorde dat de stem van haar grootmoeder ietwat bevend en buiten adem klonk.

‘Hoe gaat het met je?’ vroeg Gabe, hoewel ze wist dat ze toch de waarheid niet zou horen.

‘Goed hoor, dank je.’

Gabe stelde zich voor hoe haar grootmoeder haar tengere lichaam zo recht mogelijk oprichtte. Zelfs op tweeënegentigjarige leeftijd had ze nog een opmerkelijk goede en elegante houding, waar Gabe haar om benijdde. Toen Gabe nog optrad, probeerde ze altijd Jaunty’s waardige, kalme houding te visualiseren en zich erin te hullen als in een onzichtbare mantel die haar zou beschermen. Haar gezicht vertrok. Ze had al vier jaar niet meer op een podium gestaan – het leven had een andere wending genomen en nu gebruikte Gabe die gereserveerdheid elke dag als een kledingstuk. Het kwam haar goed van pas.

‘Ik werd net gebeld door mevrouw Bates.’ Gabe haalde diep adem. ‘Ze vertelde me dat je weigert een nieuw recept voor je medicijnen te vragen.’ Gabe ging op een grote kartonnen doos zitten. Alles in het appartement op de bovenste verdieping van het gebouw was al ingepakt en stond klaar. Niet dat er veel was: een piano, een keyboard en, natuurlijk, een paar van Jaunty’s schilderijen. Dit waren Gabe’s belangrijkste bezittingen. De dozen had Gabe gevuld met haar boeken en overblijfselen van haar oude leven. Het was heel vreemd geweest om al die oude programmaboekjes, partituren, krantenknipsels, recensies en foto’s van de cast weer te zien. Ze had zelfs een gedroogde gele roos gevonden uit het boeket dat Jaunty haar had gestuurd na haar eerste opera op het conservatorium – in het eerste jaar was Gabe boven het koor van schitterende stemmen uitgestegen en had ze een

solorol gekregen. Nu zaten de echo's van haar vroegere ik allemaal bij elkaar in een doos met het opschrift: DIVERSEN. Het was niet veel, maar het was ook alleen maar een begin geweest.

'Ik heb die rommel niet meer nodig,' Jaunty hoestte. 'Het bezorgt me indigestie en eten is een van de weinige dingen waarvan ik nog kan genieten in het leven.'

'Was de dokter het ermee eens?' Gabe wist het antwoord al voordat Jaunty iets zei.

'Nee.'

'Jaunty, je hebt diabetes. Ik hoef je toch niet te vertellen wat dat betekent?'

'Nee, dat hoeft niet.'

Gabe deed haar ogen dicht en hoopte dat dit niet meer was dan een moment van eigenwijsheid. Ondanks haar leeftijd en haar diabetes, was Jaunty tot voor kort altijd goed gezond geweest. 'Oké, dan zal ik het je niet vertellen. Ik ben morgenavond bij je en dan hebben we het er nog wel over.'

'Ik snap echt niet waarom je dit doet. Ik red me prima in mijn eenjete. Dit is onzin! Nee, het is gewoon belachelijk.' Jaunty haalde schrapend adem. 'Jongelui horen in Londen te wonen in plaats van kluizeenaar te worden in een afgelegen huisje.'

Gabe zuchtte. 'Jij woonde daar ook toen je jong was.'

'Dat was een heel andere situatie. Ik was een oorlogsweduwe met een kind, geen vrijgezelle vrouw.'

'Dat heb je me al eens verteld en waarschijnlijk doe je het morgen weer en alle dagen daarna ook.'

'Val ik in herhaling?'

'Alleen wanneer je iets duidelijk wilt maken.' Gabe wist dat Jaunty er niet over zou ophouden en ze begreep ook dat Jaunty niet wilde accepteren dat ze het zich financieel niet langer konden veroorloven er twee huishoudens op na te houden. Haar grootmoeder schilderde niet meer en had slechts een klein pensioen en Gabe's inkomen varieerde nogal. Het componeren van muziek voor reclames was geen

vast werk, dus was het niet onverstandig het appartement in Londen te verkopen. Ze hoefde daar niet te zijn om haar werk te kunnen doen en het zou hen een goede financiële buffer geven.

‘Ik zie je morgenavond, en blijf je pillen innemen. Mevrouw Bates komt je straks een nieuwe voorraad brengen.’ Voordat Jaunty er iets tegenin kon brengen, legde Gabe de telefoon neer. Ze kon zich niet aan de indruk onttrekken dat haar grootmoeder de handdoek in de ring gooide. Het was een van de redenen waarom Gabe wist dat deze verhuizing naar Cornwall de juiste keuze was. Jaunty had hulp nodig, maar ze zat zo vastgeroest in haar gewoontes dat ze de mensen uit het dorp hooguit toestond wat boodschappen voor haar te doen of een beetje schoon te maken.

Wanneer Jaunty uit het raam keek kon ze de kreek, de overkant en daarachter de rivier zien liggen. Het uitzicht gaf haar rust en had haar bijna zeventig jaar lang gezelschap gehouden. Ze had zoveel moeten verbergen. En deze plek, het water en de bomen, hadden haar daarbij geholpen. De rivier was onveranderd gebleven en het uitzicht was alleen veranderd door de bouw van een paar boerderijschuren en een paar nieuwe woningen aan de overkant. De kreek en de rivierbedding slibden dicht wanneer de regen de aarde van de velden spoelde, maar de ziel van de rivier, het water, was voor haar altijd hetzelfde gebleven. Ze lachte. Dat was natuurlijk helemaal niet waar. Het water werd met elk getij en elke hevige regenval ververst. Het onveranderlijke doch alles veranderende karakter van de rivier was haar leven. Het bevatte haar herinneringen en de schoonheid ervan had haar inspiratie en troost geschonken.

Terwijl ze haar pen draaide, bestudeerde ze haar vingers. Ooit waren ze een van haar belangrijkste schoonheden, maar nu ontsierden reuma en levertvlekken de dunne huid en leken haar knokkels veel te groot voor de lange vingerkootjes. Ze bewoog de pen heen en weer boven het papier. Waar moest ze beginnen? Er was zoveel te vertellen en ze wist nog steeds niet of ze het eigenlijk wel wilde. Wat had ze

eraan? Niets, dacht ze, alleen de opluchting van het opbiechten. En misschien was het belangrijk voor Gabriella om te weten. Misschien kon het haar helpen.

Ik ben in Rome geboren als Jeanette Maria Christina. Ik ben gedoopt door Paus Benedictus xv, wat mijn moeders familie heel blij maakte en de ouders van mijn vader heel erg boos. Hun enige troost was dat ik niet de zoon en erfgenaam was waarop ze zo hadden gehoopt. Mijn eerste levensjaren bracht ik vrijwel uitsluitend op het vasteland van Europa door.

Jaunty keek op en zag in gedachten het grote appartement in Milaan met zijn grote ramen en de geur van gemalen amandelen, tot datgene wat ze in werkelijkheid zag het verleden weer uitwiste. Aan de overkant van het water liep een zilverreiger; zijn spierwitte kleur stak scherp af tegen de modder. Jaunty kon de kleur niet meer gewaarworden. Het was alsof de wereld plat was. Ze was leeg en de modder was modder, niet paars, Pruisisch blauw, mosgroen en gebrande omber met een vleugje indigo. De zilverreiger was wit of, beter gezegd, kleurloos, meer niet. Ze knipperde met haar ogen, in de hoop dat het onderscheid in kleuren terug zou keren, maar de vogel was nog steeds wit en de modder gewoon donker. Ze schreef verder.

Het grootste deel van mijn vroege kinderjaren had ik gouvernantes en reisde ik met mijn ouders mee, overal waar de carrière van mijn moeder ons bracht. Het waren zonovergoten jaren van vrijheid, muziek en kleur, vooral rood. Het was mijn moeders lievelingskleur en ze droeg het in alle schakeringen, van grijsig lavendel tot de allerdiepste vorstelijke tint.

Het geeft me een gelukkig gevoel eraan terug te denken. Ik werd verwend en aanbeden. Europa was mijn speelterrein en mijn klaslokaal. Ik werd omringd door verschillende talen en ging met het grootste gemak en zonder dat ik het besepte van de ene in de andere over. Mijn ouders' liefde voor elkaar omarmde me en het enige wat het sprookje van ons leven verstoorde waren de jaarlijkse bezoeken aan Engeland, aan de familie van mijn vader.

Mijn grootouders van vaders kant woonden in Cornwall, in Polruan

House, aan de bovenloop van de rivier de Lynher. Toen ik klein was leek het een magische plek, met gazons die omlaag glooiden naar het water en dicht beboste heuvels. Mijn herinneringen aan die eerste bezoeken zijn gekleurd met vrolijkheid en plezier. Maar toen ik opgroeide en mijn grootvader overleed, veranderde de sfeer. Mijn moeder ging niet meer met ons mee en ik voelde dat mijn grootmoeder helemaal niet blij met mij was. Aangezien mijn ouders na mij geen kinderen meer hadden gekregen, was ik niets anders dan een herinnering aan het feit dat mijn vader er niet in was geslaagd voor een erfgenaam te zorgen. Elk jaar gingen we zo naar Cornwall en vulden de prachtige kamers zich slechts met een kil stilzwijgen en een waterig zonnetje.

Terwijl de jaren verstreken ging ik vaak met mijn vader naar de rivier. Hij leerde me zeilen in een oude jol en op het water en in het botenhuis hadden we geen last van zijn moeders zwijgen en opeengeperste lippen. Nooit kon er een lachje af. Mijn vader en ik brachten dus zoveel mogelijk tijd door in een boot, ongeacht het weer. Na elk bezoek keerde ik terug naar mijn moeder die haar hoofd schudde om mijn bruine, met sproeten bedekte gezicht. Ze beklagde zich bij mijn vader dat ik met mijn gebruinde huid nooit aan de man zou komen en dan moesten mijn vader en ik lachen...

De telefoon ging. Jaunty zuchtte en hield op met schrijven. Wie was dat nu weer? Ze moest dit opschrijven voordat het weg was, maar de telefoon bleef maar rinkelen. Ze schoof de dop op haar pen en gebruikte beide handen op de leuning van de stoel om zich omhoog te duwen. Elk gewricht klikte op zijn plek en haar gezicht vertrok bij elke stap die ze naar de telefoon zette.

De kleine vensterruiten boven haar bureau boden naar drie kanten uitzicht. Naar het zuiden begon Frenchman's Creek vol te stromen en pal voor haar keek Jaunty in westelijke richting naar de ondergaande zon; meer noordelijk kwamen de oevers van de Calamansac langzaam onder water te staan. Ze trok de bureaula open en haalde het schrift eruit. Zonlicht viel op de pagina's, verlichtte ze, en Jaunty keek

uit het raam. De hemel was zo goed als onbewolkt en ze wist dat hij azuurblauw moest zijn met een vleugje dieproze, maar het enige wat zij zag waren in elkaar overvloeiende tinten grijs.

Kleur. Het is verdwenen. Ik kan het niet meer zien. Het leven wordt donker en dat wat mijn leven licht gaf is weg. Mijn geheugen laat me in de steek en de reden dat ik hier nog ben, ben jij, Gabriella.

Er was zoveel te vertellen, er zat zoveel in haar hoofd wat haar gedachten en haar vingers in de war bracht. Jaunty las wat ze de vorige dag had opgeschreven en ging verder.

Ik dacht dat het altijd zo zou blijven. Ik werd lang en slank – ik had mijn moeders donkere haar en mijn vaders blauwe ogen – en ik was meer Italiaans dan Engels, maar wanneer ik niet had gezeild was mijn huid zo blank ‘als een porseleinen pop’, zoals mijn Italiaanse grootmoeder, mijn nonna, altijd zei. Ze streek dan met haar duim over mijn wang en kuste het puntje van mijn neus, en als ik mijn ogen dicht doe voel ik nog steeds die zachte aanraking en ruik ik haar geur van rozen en kaneel, nog net zo fris alsof ze hier bij me is. Ze was dol op allebei: haar huis en tuin stonden vol met rozen en ze kookte graag met kaneel.

De damp kringelde van Jaunty's thee. Ze kon niet aan Nonna denken zonder honger te krijgen. Zelfs als ze nu naar de keuken zou lopen voor een cracker zou dat de leegte in haar niet verdrijven. Ze zuchtte.

Op mijn zestiende werd ik naar Engeland gestuurd om naar school te gaan en presentabel genoeg te worden voor mijn Engelse grootmoeder. Ik was van meet af tegen dit plan omdat ik haar niet mocht en zij mij evenmin. Het Cheltenham Ladies' College zou daar niets aan veranderen. Het was alsof ik in een dwangbuis werd gestopt en het enige positieve was dat mijn liefde voor kunst er in de juiste banen werd geleid en getraind. Schilderen was namelijk heel acceptabel voor de kleindochter van Lady Penrose, maar uitsluitend als hobby.

Mijn tekenlerares herkende de belofte in mij. Zij moedigde mij aan en ik bracht elk vrij ogenblik in de ateliers door, waar ik experimenteerde met alles wat daar tot mijn beschikking stond. De vrijheid van olieverf, klei en metaal na jaren van potlood, aquarelverf en kleurkrijt opende

mijn ogen en mijn toekomst. Alles was nieuw en opwindend.

Jaunty liet haar vingers glijden over wat ze had geschreven. Was dit werkelijk van belang? Jarenlang had zij zichzelf ervan overtuigd dat de waarheid niet belangrijk was, dat niemand last had van de leugen. En in al die jaren had niemand haar geheim ontdekt. Ze zuchtte. Er was zelfs een tijd geweest dat ze het zelf bijna was vergeten, omdat de fictie geloofwaardiger was. Was het wel nodig dat iemand het wist? Konden sommige dingen niet beter ongezegd en onbekend blijven? Maar nee, nee. De laatste tijd was de drang om eerlijk te zijn steeds groter geworden: ze wist dat ze Gabriella en de wereld de waarheid moest vertellen.

Het geluid van stenen op het pad kondigde de komst van Gabriella aan. Jaunty zou er vrijwel alles voor over hebben gehad om te voorkomen dat haar kleindochter hier kwam wonen, maar Gabriella was net zo eigenwijs als zijzelf.

‘Maar mijn dood zal haar weer snel terugbrengen bij de levenden. Als ik er niet meer ben, blijft ze hier vast niet.’ Jaunty zei het hardop en keek om zich heen. ‘Het enige wat er hier voor haar is zijn herinneringen.’ Haar blik viel op een foto van haar zoon, Philip. Het was alweer zo lang geleden dat ze hem hadden verloren.

Jaunty stond op. Ze dwong haar lichaam te doen wat zij wilde en voelde bijna de ruggenwervels een voor een hun plek zoeken. Over het algemeen kon ze de pijn wel aan, maar er waren ook dagen waarop de vochtigheid van de rivier het huis binnendrong en ze het uitgilde van de pijn wanneer haar stijve gewrichten in beweging kwamen. Gelukkig was er tot nu toe nooit iemand bij geweest om haar te horen. En de laatste tijd ontlokten haar herinneringen haar ook zo nu en dan een kreet. Hoe kon ze voorkomen dat ze haar gedachten binnensloep? Dat zou nu wel moeten, voor Gabriella.

De Helfordsloep gleed stroomopwaarts naar Gweek en de aanwijzingen van de stuurman kwamen door het raam naar binnen. De sloepen, die vroeger de loodsen naar de schepen brachten en van groot belang waren voor de handel, werden nu alleen nog gebruikt

voor de sport. Jaunty zag de verschillende bemanningen bijna dagelijks door de kreek komen wanneer ze aan het trainen waren en kon alleen maar toekijken. Met een zucht legde Jaunty het schrift weer in de bureaulade. Ze deed hem op slot en stopte de sleutel in de zak van haar jak. Ze wilde niet dat Gabriella het nu al te zien kreeg, maar pas als ze er niet meer was en dat zou gauw genoeg zijn.

Gabe draaide het raampje omlaag en keek om zich heen, genietend van de frisse lucht. Ze was er bijna. Bij het passeren van een tractor zwaaide ze naar de boer en reed verder de landweg af. Het laatste stuk duurde altijd te lang, omdat ze dan zo verlangde om thuis te zijn in Bosworgy, het huis boven het water. Het was ver van de bewoonde wereld, veilig. Dat was het altijd al geweest. Na de afslagen naar Orchard Lane en Penarvon Cove, reed ze het pad op en minderde snelheid om uit te kunnen kijken naar Falmouth Bay. In de loop der jaren waren de bomen gegroeid en onttrokken de baai nu bijna aan het zicht, maar niet helemaal. Ze lachte en voelde de spanning wegdrijven op de zuivere lucht.

Het pad zat vol kuilen en haar volgeladen auto protesteerde bij elke kuil waar ze door gingen ondanks haar pogingen ze te ontwijken. Ze schakelde terug naar de tweede versnelling en reed omlaag, waarbij ze drie wandelaars passeerde die genoten van de zonnige middag. Na een paar honderd meter bereikte ze het hek. Ze stopte en stapte uit. Terwijl ze het bordje rechtzette dat voorbijgangers waarschuwde om op te passen, vroeg ze zich voor de zoveelste keer af waarvoor ze moesten oppassen. Hier woonde een teruggetrokken kunstenares; geen valse honden of zelfs maar een potige kerel, alleen maar een oude vrouw. Gelukkig was Jaunty's leven van kunst en eenzaamheid de afgelopen jaren hooguit verstoord door een enkele verdwaalde wandelaar.

Glimlachend opende Gabe het hek, blij dat niemand haar grootmoeder ooit lastig had gevallen. Jaunty had nooit bang geleken om zo afgezonderd te leven, iets wat Gabe verbaasde. Ze reed door het hek

en deed het weer achter zich dicht alvorens het pad af te rijden en haar auto naast de schuur te parkeren.

Toen Gabe het portier opende, haalde ze diep adem. De lucht was vochtig en geurde naar eucalyptus en dennenbomen. Thuis. Het bamboe dat langs een kant van het pad groeide, ritselde alsof er een windvlaag doorheen blies, maar de bladeren van de eucalyptus die er bovenuit torende bewogen niet; dan moest het dus een dier zijn dat op jacht was. Toen Gabe de achterklep opende, stoorde ze een kauwtje dat luid protesterend wegvloog. Ze leunde tegen haar autootje en keek omhoog naar de blauwe lucht. Er dreven wat wolken langs de dennen die het houten huis tegen de gure noordenwind beschermden en het voelde warm aan voor september... *Indian summer*.

Gabe haalde een paar boodschappentassen uit de auto, liep naar het huis en zag dat op de plekken waar de kiezellaag dun was geworden onkruid opkwam. Ze moest maar gauw de grastrimmer eens tevoorschijn halen en de wildernis een beetje terugdringen. Ze wist dat er veel te doen was. Tijdens haar vorige bezoek, zes weken geleden, had ze gezien hoe snel de gezondheid van haar oma achteruit was gegaan – ook al zou Jaunty dat zelf nooit toegeven. Het zou een hele klus worden haar te doen inzien dat ze Gabe nodig had. Een vrouw van tweeënnegentig kon niet in haar eentje in een afgelegen huis blijven wonen en ze konden zich geen inwonende hulp permitteren, als Jaunty dat ooit al zou willen. Terwijl ze de tassen wat steviger vastpakte, bleef ze even staan om naar de kreet van een zeemeeuw te luisteren. Tussen de naaldbomen door kon ze de rivier zien en het met cederhout betimmerde huis vormde een geheel met het heuvellandschap. De eerste aanblik van Jaunty's verborgen plek bezorgde Gabe altijd een brok in haar keel. Dit was thuis en ze had zo'n goed gevoel bij de beslissing die ze had genomen dat ze eigenlijk niet begreep waarom ze het niet veel eerder had gedaan.

De namiddagzon scheen op het cederhout en Gabe zag haar grootmoeder aan haar bureau zitten en uit het raam naar de rivier kijken. Gabe volgde Jaunty's blik. Vlak voor Groyne Point laveerde een kleine

zeilboot. Het was een vredig tafereel. Haar blik viel op de onmiddellijke omgeving. De kleine tuin barstte uit zijn voegen van de agapanthus, lavendel en onkruid, dat in de weken sinds haar laatste bezoek de vaste planten bijna had overwoekerd. Ze moest hier flink aan de slag, maar als het weer zo goed bleef als nu zou dat juist heerlijk zijn. Toen ze zich weer omdraaide naar het huis, zag ze dat de keukendeur openstond en haar welkom heette.

Gabriella kwam beladen met tassen binnen. Jaunty bleef even staan in de deuropening van de keuken en zag de donkere kringen onder de ogen van haar kleindochter. ‘Ik had gezegd dat je niet hoefde te komen.’

‘Wat is dat nu voor begroeting?’ Gabriella zette de tassen neer, liep naar Jaunty toe en omhelsde haar, waarna ze een stapje terug deed en haar van top tot teen opnam.

Zoveel kritische blikken kon ze niet gebruiken. Jaunty wist hoe ze zich kon verbergen, maar de aanval was de beste verdediging. ‘De enige die je verdient.’

‘Je zit met me opgescheept.’ Gabriella begon de levensmiddelen op te bergen.

‘Dat is voldoende voor een gezin van vijf personen.’ Jaunty schudde haar hoofd.

‘Je zei dat je niet van je eten kon genieten, dus wilde ik maar eens voor je gaan koken om te zien of we wat aan die indigestie kunnen doen.’

‘Ik kan het me niet voorstellen.’

‘Die indigestie komt volgens mij doordat je op crackers leeft en niet normaal eet.’ Gabriella draaide zich naar haar om. ‘Je ziet er moe uit. Ga lekker in de zon zitten terwijl ik alles uitpak, dan breng ik je straks een kopje thee.’ Gabriella lachte, maar haar ogen leken droevig. Jaunty kende die ogen. Ze hadden haar jarenlang achtervolgd.

Jaunty liep naar de voorkant van het huis en ging naar buiten het terras op. Tussen de stenen groeide onkruid. Ze bukte zich, maar had

niet voldoende kracht om het uit de grond te trekken. Het stond er al te lang. Hoe kon het dat het haar nu pas opviel?

Ze liet zich in een stoel zakken. Er was haar zoveel ontgaan, niet alleen het onkruid op het terras. De rozen waren zo lang aan hun lot overgelaten dat ze niet langer een lust voor het oog waren, maar meer op braamstruiken leken. Als Nonna ze had gezien, had ze het verschrikkelijk gevonden. Jaunty hield haar gezicht een beetje schuin omhoog en sloot een ogenblik haar ogen. Hoewel het al eind september was, had de zon nog steeds kracht en verwarmde haar gezicht. Jaunty was moe, zoals Gabriella al had opgemerkt, en elke dag kostte elke ademhaling haar meer moeite; en wat belangrijker was, niets interesseerde haar meer en ook had ze geen zin meer in eten. Haar krachten namen af en toch had ze nog wat kracht nodig voor wat haar te doen stond. Misschien was de komst van Gabriella, met alle aandacht en het eten dat zij meebracht, toch wel goed voor haar. Het zou haar helpen het werk af te maken.

‘Waarom ben je hier?’ Jaunty knipperde met haar ogen.

Haar grootmoeders ogen waren niet meer zo helder als Gabe ze zich herinnerde. Het stralende blauw was vertroebeld en verbleekt. Jaunty draaide zich om om naar de kreek te kijken en Gabe dacht aan alle keren dat ze haar oma naar de rivier had zien kijken, niet naar het uitzicht, maar naar het water zelf. Uren achtereen kon Jaunty naar de inham of de rivier kijken, zonder te schilderen of te schetsen, alleen maar kijken, alsof ze iets zocht. Tegen het eind van de oorlog had de zee Jaunty bijna het leven gekost, maar had uiteindelijk haar leven gered door haar van een inkomen te voorzien.

‘Omdat ik hier wil zijn.’ Gabe wist dat het geen zin had Jaunty eraan te herinneren hoe krap ze bij kas zaten. Dat wist Jaunty heel goed en daarom leefde ze de laatste tijd op goedkope crackers.

‘Nee, je bent hier omdat ik doodga.’ De vermoeide ogen vestigden zich op Gabe

Gabe liep heen en weer over het terras en vroeg zich af hoe ze hier

nu weer op moest reageren. In zekere zin was het waar. Maar het was meer dan dat.

Jaunty lachte. ‘Ik ben nergens meer goed voor. Niets werkt meer naar behoren en soms werkt het helemaal niet.’ Jaunty richtte zich op en trok haar truitje recht. Ze kleepte zich nog steeds zoals Gabe haar altijd had gezien, in haar marineblauwe zeiljak met broek, gymschoenen aan haar voeten, witte voor de zomer en zwarte voor de winter. Toen ze bijna stond, verstijfde Jaunty en hield haar adem in en Gabe zag het gezicht van haar grootmoeder vertrekken van pijn, maar ze verroerde zich niet. Ze wist dat Jaunty niet geholpen wilde worden; het zou het alleen maar erger maken en er de aandacht op vestigen. Onafhankelijkheid was wat Jaunty het allerbelangrijkste vond.

Jaunty was de enige familie die Gabe nog had sinds haar dertiende. Van een gezin van drie waren ze van het ene moment op het andere nog maar met z’n tweeën toen haar vader om het leven was gekomen bij een explosie op een boorplatform in de Noordzee, en straks zou alleen Gabe nog over zijn. Daar kon ze helemaal niets aan veranderen, maar ze kon er wel voor zorgen dat de tijd die ze samen nog hadden bijzonder zou zijn. Ze hoopte dat ze met haar aanwezigheid Jaunty’s ongemakken wat kon verlichten, ook al was het maar een beetje. Jaunty draaide zich om terwijl ze naar binnen liep en glimlachte. ‘Fijn je te zien.’

Gabe dwong zichzelf in de tuin te blijven terwijl haar oma langzaam naar binnen liep. Het liefst wilde ze haar helpen, maar ze was bang daarmee te benadrukken hoe hard Jaunty achteruit was gegaan, dus in plaats van haar grootmoeder te hulp te schieten, begon Gabe het onkruid tussen de stenen uit te trekken. Ze kon zien dat het goed weer was geweest, want de meeste plantjes kon ze gemakkelijk uit de droge aarde halen, maar sommige waren hardnekkiger; hun wortels zaten heel diep en de steeltjes braken vlak boven de aarde af, zodat het onkruid zeker terug zou komen.